

10 Jordbrukets ekonomi

I kapitel 10 beskrivs jordbrukets ekonomi i dess helhet och sektorns roll i samhällsekonomin. På företagsnivå redovisas intäkter och kostnader i jordbruket samt olika resultatmått. Per hushåll redovisas även intäkter från andra förvärvskällor. Totalt omfattar redovisningen:

- Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna
- EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn
- Intäkter, kostnader m.m. för företagen
- Jordbrukarhushållens inkomster
- Prisindex
- Arrendepriser
- Markpriser
- Priser på lantbruksenheter

Sammanfattning

Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna

Jordbrukets bidrag till BNP uppgick 2007 till 17,1 miljarder kr, vilket motsvarade 0,5 % av BNP (mätt som jordbrukets förädlingsvärde till baspris i relation till BNP marknadspris). Sedan mycket lång tid tillbaks har jordbrukets andel successivt minskat men det bör påpekas att fullständig jämförbarhet – p.g.a. omläggning av beräkningssystemet – bara föreligger bakåt t.o.m. 1993 (**tabell 10.1**).

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är en ekonomisk kalkyl för jordbruket som beräknas inom alla EU-länder och som fr.o.m. år 2000 har ersatt den tidigare svenska sektorskalkylen. Jordbrukets ekonomiska resultat enligt EAA redovisas i **tabell 10.2**. Produktionsvärdet redovisas till baspriser vilket innebär att s.k. produktrelaterade direktersättningar (produktsubventioner) enligt den gemensamma jordbrukspolitiken ingår i värdet för respektive produkt. Övriga direktersättningar

(produktionssubventioner) utgörs bl.a. av miljöersättningar och kompensationsbidrag.

Jordbrukssektorns produktionsvärde i löpande baspriser ökade mellan 2006 och 2007, med knappt 6 miljarder kronor, vilket till stor del kan förklaras med att priserna på spannmål och foderväxter ökade. Mellan åren 2007 och 2008 ökade produktionsvärdet med drygt 1 miljard kr, vilket motsvarar en ökning med 3 %.

Värdet av vegetabilieproduktionen till baspris minskade med 9 % 2008 jämfört med 2007.

Produktionsvärdet till baspris för animalier ökade år 2008 med 16 % jämfört med år 2007. Produktionsvärdet till baspris för nötkreatur ökade med 9 % år 2008 jämfört med år 2007, samtidigt som det för svin ökade med 13 %.

Driftöverskott netto minskade med 7 % mellan åren 2007 och 2008. Kostnaderna för insatsvaror och tjänster ökade med 7 %, samtidigt som kapitalförslitning och övriga produktionssubventioner ökar med 7 % respektive 4 %.

Intäkter, kostnader och resultat på företagsnivå

I Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU) är företagen grupperade efter olika driftsinriktningar med hjälp av jordbruksstatistikens typ-

klassificeringssystem, vilket dock inte innebär att redovisningen av resultatutvecklingen är renodlad till en produktionsgren. Detta hänger samman med att företagen väljs efter deras huvudsakliga driftsinriktning. Företag i gruppen Jordbruksväxter kan således även ha vissa animalieinkomster, inkomster från körslor utanför företaget, hyror samt inkomster av övrig verksamhet utanför jordbruket. En resultatförändring i en viss grupp behöver därför inte enbart bero på förändrad lönsamhet inom den huvudsakliga verksamhetsgrenen.

Intäkter i jordbruket redovisas i **tabell 10.3** med uppdelning på vegetabilier, animalier och övrig produktion. I respektive intäkter ingår också inkomster från direktstöd. Kostnader i jordbruket redovisas med uppdelning på förnödenheter, underhåll, arbetskostnader, avskrivningar, arrendekostnader och räntenetto. I tabellen sker även redovisning för skogsbruket hos de olika grupperna av lantbruksföretag. Intäkterna för skogsbruket avser årets försäljningar och inkluderar inte värdeändring i skogsbeståndet.

En jämförelse av resultaten mellan år 2007 och år 2008 visar att jordbruksresultatet för de mindre växtodlingsföretagen var i princip oförändrade medan det försämrades för de större företagen. De största skillnader mellan åren är att intäkter och kostnader för djurskötsel har ökat 2008, dvs. företagen i gruppen är mer diversifierade än föregående år. Resultatet för mjölkföretag har gått upp framförallt p.g.a. ökade intäkter från mjölkproduktionen. Resultat före kapitalkostnader har försämrats för köttdjursföretaget men räknas kapitalkostnader och skogsintäkter in så förbättrades det istället något. Svinföretagen har försämrat sitt resultat för andra året i rad.

Jordbrukarhushållens inkomster

I **tabell 10.4** redovisas genomsnittliga taxerade nettointäkter i olika storleksgrupper av jordbruksföretag för åren 2000–2007. Av tabellen framgår att den taxerade förvärvsinkomsten för hushållen vid företag med upp till 20 ha åker

till mer än 90 % utgörs av inkomst av tjänst. Med ökande företagsstorlek sjunker denna andel och är vid de största företagen 47 %.

I **tabell 10.5** återfinns med uppdelning på län jordbrukarhushållens genomsnittliga taxerade inkomst för 2007 av näringsverksamhet och tjänst samt nettointkomst av kapital. Genom att därutöver beakta underskott av näringsverksamhet, nettoförändring av expensionsmedel samt allmänna avdrag har hushållsinkomsten före transfereringar erhållits. Vidare redovisas positiva ej skattepliktiga transfereringar, negativa transfereringar samt hushållsinkomsten efter dessa transfereringar.

Av **tabell 10.5** framgår att jordbrukarhushållen i Jönköpings län hade den högsta genomsnittliga hushållsinkomsten efter transfereringar, med 322 800 kr vilket var 10 % över riksgenomsnittet. Därefter följde Kronobergs, Västmanlands och Uppsala län. Lägst inkomst redovisades för Gotlands län med 249 700 kr per hushåll, vilket var 15 % under riksgenomsnittet. Därefter följde Hallands, Jämtlands och Gävleborgs län.

Prisindex

En jämförelse mellan jordbrukets olika prisindex visar att jordbrukets avräkningspriser i genomsnitt stigit med 15 % mellan åren 2005 och 2009. Kostnaderna för att ta fram olika produkter har stigit med 22 % enligt Produktionsmedelsprisindex under samma period (**tabell 10.6**). Prisutvecklingen i detaljledet visar en ökning med 14 % sedan 2005.

I **tabell 10.7** visas några av de prisserier som utnyttjats vid indexberäkningarna. Tabellen visar att priset på dieselolja minskat mellan 2008 och 2009. Jordbrukarnas avräkningspriser för djur har ökat för späd kalv, häst och får sedan föregående år medan priserna för storboskap, mellankalv, slaktsvin och slaktkyckling har minskat. Spannmålspriserna har sjunkit kraftigt mellan 2008 och 2009 medan potatis- och sockerbetspriserna ökat något.

I **tabell 10.8** visas indextal för olika delposter i avräkningsprisindex. Prisutvecklingen sedan 2005 har varit rätt splittrad. Ex-

empelvis steg avräkningspriset på spannmål, oljeväxter och matpotatis kraftigt under 2007 varefter de sjönk under 2009. Avräkningspriset på djur har legat relativt stilla.

Arrendepriser

Arrenden inom jordbruket kan vara av skilda slag. Ett arrende kan t.ex. avse en hel gård med tillhörande byggnader och bostadshus eller ett sidoarrende på mindre än ett hektar. Det kan röra sig om några hektar av den bästa åkermarken eller åkermark avsedd för bete. Detta påverkar naturligtvis arrendepriserna liksom om marken arrenderas från nära släkt eller vänner.

Det är också vanligt att arrenden är gratis. Andelen gratisarrenden i olika delar av Sverige redovisas i tabblån nedan.

Andelen gratisarrenden av jordbruksarrendena 2006 och 2008:

Område	Län	2006, %	2008, %
Sydsverige	K,M	7	7
Västsverige	N,O	17	7
Småland med öarna	F,G,H,I	15	10
Östra Mellansverige	AB,C,D,E,T,U	14	5
Norra Mellansverige	S,W,X	40	25
Norra Sverige	Y,Z,AC,BD	43	37
Hela riket		19	14

Sammanställningen avser enbart marknadsmässiga arrenden, dvs. släktarrenden och arrenden genom självägda bolag ingår inte. Gratisarrendena är vanligast i norra Sverige där 37 % av arrendena var gratis 2008. Lägst var andelen i Östra Mellansverige (5 %).

I **tabell 10.9** redovisas de genomsnittliga arrendepriserna år 2008 för jordbruksmark, dvs. både åker- och betesmark, samt för enbart åkermarken. För jordbruksmarken var genomsnittspriset 1 301 kr per hektar om gratisarrendena medräknas och 1 401 kr om de inte tas med. För enbart åkermarken var arrendepriserna i genomsnitt 84 kr högre än för jordbruksmarken. De regionala skillnaderna var dock stora. Arrendepriserna i det jordbruksdominerade sydsverige var avsevärt högre än i norra Sverige.

Sedan 1994 har arrendepriserna stigit med 64 %. En kraftig ökning syntes mellan 2006 och 2007 då de steg med omkring 16 % (**tabell 10.10**).

Priset på jordbruksmark

Priser för jordbruksmark har ökat kontinuerligt sedan Sveriges EU-inträde 1995. Mellan 2007 och 2008 har ökningen dock varit något högre än föregående år och ligger på i genomsnitt 10 % (**tabell 10.11**).

Procentuellt sett har ökningen mellan 2007 och 2008 varit störst i Svealands slättbygder samt i Götalands norra slättbygder. Mellan 2006 och 2007 var det priserna i Övre Norrland som steg mest.

Det genomsnittliga priset för jordbruksmark i Sverige beräknades år 2008 till 40 200 kr per hektar, vilket är mer än tre gånger så högt som 1995. Priset var högst i Götalands Södra Slättbygder med 97 600 kr per hektar och lägst i Övre Norrland med 9 500 kr per hektar.

En viktig orsak till att priserna för jordbruksmark stigit de senaste åren är den reform av jordbrukspolitiken som trädde i kraft 1 januari 2005. Reformen innebar att stödet till jordbruket förändrades från att vara kopplat till odlad areal av vissa grödor och viss djurhållning till att ges i förhållande till arealen oavsett vilken gröda som odlas. Det innebar att mark som tidigare inte fått något stöd, främst åkermark som användes för vallodling samt betesmark, blev stödberättigad. Förändringen gynnade främst skogsbygderna och de norra delarna av landet. Även det allmänna ekonomiska läget med låga räntor samt högre spannmålspriser torde ha varit gynnsam för prisutvecklingen.

Det bör understrykas att prisstatistiken bygger på ett relativt litet antal köp. Den kraftiga variationen mellan olika år kan i viss utsträckning bero på detta (se nedan).

Priser på lantbruksenheter

År 2009 redovisades totalt 2 766 marknadsmässiga köp av fastigheter för jord- och skogsbrukssändamål med en genomsnittlig köpeskilling

av 1 768 000 kr. Ett ovägt medelvärde för köpe-
skillingskoefficienten var 1,86 (tabell 10.12).

Om statistiken

Jordbrukssektorn i national- räkenskaperna

Värdet av landets samlade produktion redovi-
sas i nationalräkenskaperna i form av den s.k.
bruttonationalprodukten.

Produktionen redovisas på dels näringsliv
och hushåll, dels offentliga myndigheter. Natio-
nalräkenskaperna redovisar även uppgifter om
försörjningsbalansen och nationalinkomsten
och dess användning. SCB svarar för redovis-
ningen av nationalräkenskaperna.

Näringsgrensindelningen ansluter sig till
SNI 2002 (standard för svensk näringsgrens-
indelning 2002). Jordbruk räknas till ekonomisk
aktivitet enligt SNI 01, dvs. förutom egentligt
jordbruk med husdjursskötsel även trädgårds-
bruk, pälsdjursskötsel, hästavel, renskötsel,
biodling, jakt m.m. Jordbrukets inkomster av
skogsbruk och fiske ingår inte och inte heller
veterinärverksamhet och vissa offentliga myn-
digheters konsulttjänster i jordbruket.

Bruttonationalprodukten (BNP) till mark-
nadspris beräknas som summan av förädlings-
värdena (kostnaderna för arbetskraft samt fö-
retagens driftsöverskott brutto) från samtliga
näringsgrenar. Beräkningarna av produktio-
nen inom jordbruket baseras huvudsakligen
på Jordbruksverkets EAA-kalkyl.

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket
som baseras på European System of Integrated
Economic Accounts (ESA), ett redovisnings-
system som följer FN:s rekommendationer för
nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbrukspro-
duktion skall ingå och avsikten med kalkylen
är att beräkna värdet av all produktion och alla
kostnader för denna produktion för att kunna
upprätta en resultaträkning. För detta finns en

förteckning över de produktionsgrenar och
andra aktiviteter som anses vara karaktäristiska
för jordbruket och som därför skall ingå i be-
räkningarna, oavsett på vilken typ av företag
produktionen sker. EAA är en kalkyl för jord-
brukssektorn men innefattar inte jordbrukar-
hushållens intäker från annan verksamhet, så-
som från skogsbruk eller anställning.

Intäkter från och kostnader för försäljning
av vidareförädlade produkter skall i princip inte
ingå i EAA. För företag som har flera produk-
tionsprocesser vertikalt integrerade, exempel-
vis djuruppfödning och gårdsslakteri med för-
säljning, gäller således att enbart intäktsvärdet
från och kostnaderna för primärproduktionen
av jordbruksprodukter skall ingå i EAA. Inte
heller ingår förädlade mjölkprodukter.

I EAA utgörs undersökningspopulationen
av alla företag som bedriver växtodling på fri-
land (inkl. trädgårdsodling) eller under glas,
husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller
sällskapsdjur (dock ej för eget privat bruk), bi-
odling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppföd-
ning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt
andra jordbruksföretag. Utöver detta kan så-
dana verksamheter ingå som intäkt- eller
kostnadmässigt ur statistiksynpunkt inte kan
skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana
verksamheter benämns ”Sekundära ej särskilj-
bara icke-jordbruksaktiviteter”. För Sverige
ingår här väsentligen maskintjänster utanför
sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

EAA bygger till största delen på samman-
ställningar och bearbetningar av redan befint-
ligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret
(LBR), skördestatistik, prisstatistik, slaktsta-
tistik och bokföringsunderlag. Det primärma-
terial som särskilt tas fram inom ramen för denna
statistik är intäkter för trädgårdsnäringsen samt
arrendekostnader och avskrivningskostnader
för maskiner och redskap.

Intäkter, kostnader och resultat på företagsnivå

Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU),
som genomförs av SCB på Jordbruksverkets
uppdrag, redovisar utvecklingen av lantbruks-

företagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Resultaten från JEU används för jordbrukspolitiska ställningstaganden samt för rådgivning, undervisning och forskning.

Sverige skall som medlemsland i EU lämna uppgifter från JEU till EU:s bokföringssystem Farm Accountancy Data Network (FADN). Uppgifterna i FADN används främst som underlag för jordbrukspolitiska beslut och för uppföljning av EU:s jordbrukspolitik CAP (Common Agricultural Policy).

JEU baseras på ett omfattande primärmaterial för ett urval av företag. Det består av bokföringsmaterial avseende inkomster och utgifter samt uppgifter om lager, inventarier och anläggningar. Resultaten redovisas nationellt som medeltal per företag efter riksområden, driftsinriktningar och standardiserat arbetsbehov (uttryckt i standardtimmar). Redovisningen på driftsinriktningar sker såväl enligt svensk typologi som enligt EU:s typologi.

Urvalet är ett stratifierat slumpmässigt urval av företag. Den urvalsplan som EU antagit för JEU har inneburit en successiv utökning av urvalet t.o.m. JEU 1998, då det var fullt utbyggt. Under uppbyggnaden av antalet företag har företagen i princip behållits utan utbyte, oavsett hur många år de deltagit, för att snabbt komma upp i den av EU angivna urvalstorleken. I de följande undersökningsårgångarna har urvalet successivt förnyats.

Fr.o.m. JEU 1996 anpassades undersökningens datainnehåll till kraven för FADN. Denna anpassning innebär att beräkningarna av resultatet i jordbruket i princip enbart omfattar nominellt resultat till nukostnad. Dessutom redovisas ett modifierat nominellt resultat till anskaffningskostnad genom att alternativa beräkningar för avskrivningskostnader görs på anskaffningsvärden. För skogsbruket ändrades redovisningen till kontantredovisning vilket innebär att förändring i skogsförrådet inte beaktas i resultatet.

JEU förändrades i väsentliga delar under perioden 1995–1998, bl.a. som följd av anpassning till EU:s FADN-system. För JEU 2007 ändrades metoden för värdering av byggnader vil-

ket hade stor inverkan på avskrivningskostnaderna. Undersökningsresultaten för 2007 kan på grund av dessa ändringar bara jämföras bakåt t.o.m. JEU 1996 och med försiktighet när det gäller nettoresultat där avskrivningarna är medräknade. Under 2004 utökades urvalet för att även representera trädgårdsnäringsen.

Härutöver bör vid jämförelser beaktas den statistiska osäkerheten till följd av urvalets begränsade storlek. Medelfelen för medeltalskattningarna anges i redovisningen i Statistiska meddelanden. Det kan noteras att medelfelen för intäkter och driftskostnader totalt ofta ligger i storleksordningen 2–10 %. För skattningar av bruttoresultat ligger medelfelen för vissa grupper högre.

Jordbrukarhushållens inkomster

Undersökningen Jordbrukarhushållens inkomster genomförs, tillsammans med SCB, på uppdrag av Jordbruksverket. Den bygger på en sambearbetning mellan Lantbrukregistret (LBR) och den totalräknade inkomststatistiken (IoT). Från LBR hämtas uppgifter om vilka som var brukare vid lantbruksföretagen det aktuella året samt de uppgifter som behövs för att fördela brukarna på olika redovisningsgrupper. Från IoT, som innehåller uppgifter om hela Sveriges befolkning, hämtas uppgifter om inkomster, avdrag, skatter och sociala ersättningar.

Medelvärden per hushåll redovisas för ett stort antal ekonomiska variabler med fördelning på riksområden, storlek efter åkerareal, driftsinriktningar samt brukarens ålder. Vidare redovisas antalet hushållsmedlemmar för samma grupper, vilket möjliggör en beräkning av medelvärden per hushållsmedlem. Dessutom redovisas medelvärden för brukare och maka/make med uppdelning på kvinnor och män för några variabler.

I redovisningar avseende inkomståren till och med 1998 ingick endast brukaren och brukarens maka/make. Från och med inkomståret 1999 redovisas uppgifterna per hushåll med i princip samma definition av hushållet

som i registret över totalbefolkningen (RTB). I RTB-hushållet ingår personer som är gifta med varandra (även registrerat partnerskap), sammanboende som har gemensamt barn och barn oavsett ålder som bor på samma fastighet som föräldrarna. RTB-hushållet kan bestå av maximalt två generationer. Denna förändring samt det från och med år 2000 nya sättet att producera Lantbruksregistret, vilket inneburit att andelen äldre brukare minskat, försvårar jämförelser med uppgifter avseende inkomståret 1999 och tidigare.

Prisindex

Jordbruksverket publicerar månatligen indextal över prisutvecklingen på jordbrukets område. Indexsystemet syftar främst till att möjliggöra jämförelser mellan jordbruksprodukternas prisutveckling i olika produktions- och handelsled. Fr.o.m. år 2009 publiceras indexserierna med 2005 som basår.

Följande indexserier ingår i indexsystemet:

- 1 Produktionsmedelsprisindex (PM-index)
- 2 Avräkningsprisindex (A-index)
- 3 Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel (PPI-J)
- 4 Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J)

Härutöver redovisas för jämförelser och analys index för livsmedel i KPI.

Serierna 1 och 2 utarbetas av Jordbruksverket och 3 och 4 av SCB på uppdrag av Jordbruksverket. Indextalen skall i princip visa prisutvecklingen vid oförändrad kvalitet på de varor som prismäts. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Basperiod för indextalen är år 2005. EU-medlemskapet 1995 har medfört att indexserierna 1–2 har förändrats såväl innehållsmässigt som metodmässigt. Vikterna i indexserierna 1–2 ändras inte längre årligen utan byts med vissa intervall, fastställda av EU.

Produktionsmedelsprisindex (PM-index) belyser prisutvecklingen för de produktions-

medel som används i jordbruket. Prismätningen sker för förnödenheter, tjänster, underhåll samt investeringar. Vägningstalen i produktionsmedelsprisindex baseras på den ekonomiska kalkylen (EAA) för jordbruket. Vid den löpande indexframskrivningen används i möjligaste mån de priser som möter jordbrukaren vid inköp av olika produktionsmedel. Priserna i EAA-kalkylen och produktionsmedelsprisindex redovisas exklusive mervärdesskatt.

Avräkningsprisindex (A-index) visar den genomsnittliga utvecklingen av producentpriserna på jordbruksprodukter i landet. Vägningstalen i A-index grundas på den ekonomiska kalkylen (EAA) för jordbruket. De i indexberäkningarna använda priserna skall i princip avse pris vid gård.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel (PPI-J) är en delserie av SCB:s producentprisindex (PPI) och mäter prisutvecklingen på de livsmedel som lämnar livsmedelsindustrin och avser jordbruksprodukter, vilka ingick i den tidigare jordbruksprisregleringen. I denna prisserie mäts inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel (KPI-J) är en delserie av SCB:s konsumentprisindex (KPI) och följer utvecklingen på priserna till konsument på samma produkter som PPI-J. Liksom för PR-index och PPI-J ingår inte prisutvecklingen för trädgårdsprodukter i KPI-J.

Konsumentprisindex (KPI) utarbetas månadsvis av SCB och mäter prisutvecklingen i detaljhandeln vid oförändrad levnadsnivå. Mervärdesskatten registreras i konsumentprisindex men inte i övriga indexserier (se även kapitel 19).

Arrendepriser

Arrendeprisundersökningar har genomförts intermitterande av Jordbruksverket sedan 1994. Syfte och urvalsstorlek har varierat något över åren. I undersökningen för år 2008 var urvalet 1 800 jordbrukare vilka enligt Lantbruksregistret arrenderade åker (**tabell 10.9**).

Priset på jordbruksmark

EU-inträdet innebar bl.a. önskemål om en statistisk redovisning av marknadspriserna på jordbruks- och åkermark. Regelbunden statistik avseende rena markpriser, uttryckt i kronor per hektar, hade tidigare inte framtagits för Sverige. Dock har vissa överslagsmässiga beräkningar gjorts av Jordbruksverket.

Köp av enbart jordbruksmark är så sällan förekommande att statistik baserad på enbart sådana köp skulle bli alltför bristfällig för statistisk redovisning. De flesta köp av jordbruksmark omfattar också andra ägoslag eller byggnader. Till grund för redovisningen i **tabell 10.11** ligger dels det prismaterial (köpeskillingsstatistik) som används av SCB vid beräkning av fastighetsprisutvecklingen, dels uppgifter om det totala fastighetsbeståndet.

Det använda prismaterialet begränsas till vanliga köp, vilka representerar marknadsvärdet enligt fastighetstaxeringslagen. Endast köp med en total areal på minst två hektar och ett taxeringsvärde på minst 1 000 kr ingår. Vidare omfattar statistiken bara köp med köpeskillingskoefficienter i intervallet 0,5–6,0, vilket innebär att s.k. extrema köp inte tas med. Inte heller ingår köp med intressegemenskap (såsom mellan nära släktingar) eller köp där lösöre ingår i köpeskillingen.

För att uppskatta hur stor del av priset som kan hänföras till jordbruksmarken på fastigheten används relationen mellan taxeringsvärdet på jordbruksmarken och det totala taxeringsvärdet på fastigheten.

För att statistiken skall ge en rättvisande och representativ bild av markpriserna vid genomförda köp har använts s.k. efterstratifiering. Vid denna har använts uppgifter från det totala fastighetsbeståndet i taxeringsregistret.

Priser på lantbruksenheter

SCB upprättar årligen statistik över antalet lagfartsärenden samt över priserna på jordbruksfastigheter. Lagfartsstatistiken avser att belysa antalet ägarskiften och omsättningen för lagfarna fång av lantbruksenheter.

Den s.k. köpeskillingskoefficienten som re-

dovisas i **tabell 10.12** utgör kvoten mellan köpeskillingen och taxeringsvärde, vilket är det taxeringsvärde som sattes vid 2008 års förenklade fastighetstaxering för lantbruk. Den redovisas som ovägt medelvärde. Vid beräkningen av köpeskillingskoefficienten tas inte med s.k. släktköp, dvs. köp från föräldrar, far- eller morföräldrar eller från make/maka.

Annan publicering

Nationalräkenskaperna: Tabellen grundas på beräkningsunderlag från Nationalräkenskaperna vid SCB.

EAA: Statistiska meddelanden JO 45 SM 0902. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se samt i Jordbruksverkets statistikdatabas eller på SCB:s webbplats www.scb.se

Jordbruksekonomiska undersökningen: Nationellt publiceras JEU-resultaten i serien Statistiska Meddelanden, senast i JO 40 SM 1001. Redovisning lämnas för företag med kalenderåret som redovisningsperiod. Statistiken presenteras såväl med svensk typologi som EU:s typologi. I samtliga tabeller klassificeras företagen efter region och storleksklass efter standardtimmar.

Jordbruksekonomiska undersökningen publiceras också i Sveriges Statistiska Databaser (SSD) i anslutning till SCB:s webbplats www.scb.se samt i Jordbruksverkets statistikdatabas i anslutning till Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se.

Jordbrukarhushållens inkomster: Statistiska meddelanden, Jordbrukarhushållens inkomster 2007, JO 42 SM 0901. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se samt i Jordbruksverkets statistikdatabas eller på SCB:s webbplats www.scb.se.

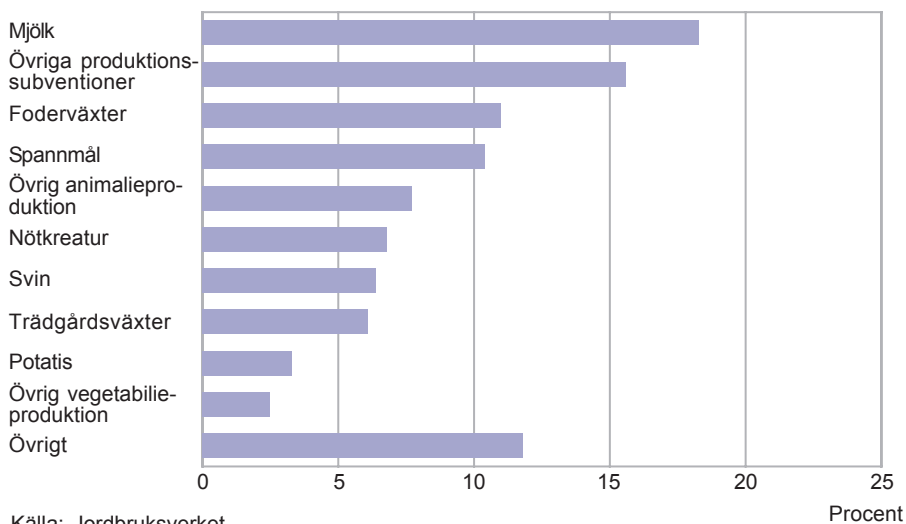
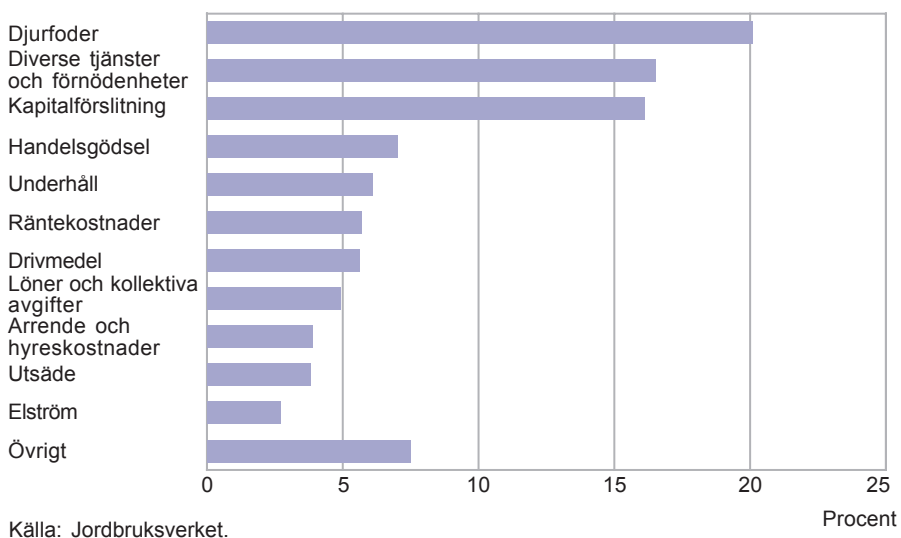
Prisindex: Prisindex och priser inom livsmedelsområdet, JO 49 SM 1002. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se samt i Jordbruksverkets statistikdatabas eller på SCB:s webbplats www.scb.se.

Arrendepriser: Arrendepriser på jordbruksmark 2008, JO 39 SM 0901. Statistiken är till-

gänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se under rubriken Statistik. Denna statistik publiceras vartannat år.

Markpriser: Priser på jordbruksmark 2008, JO 38 SM 0901. Statistiken är tillgänglig på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se under rubriken statistik.

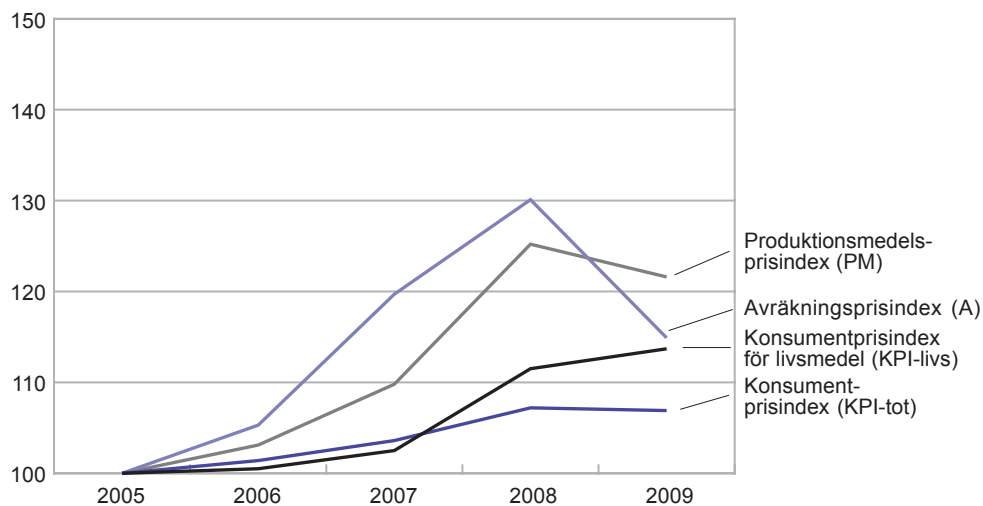
Priser på lantbruksenheter: SCB, Statistiska meddelanden, BO 40 SM 1001.

Figur 10A**Jordbrukets produktionsvärde till baspriser år 2008 i löpande priser***Output value in the agricultural sector at current basic prices***Figur 10B****Jordbrukets kostnader till baspriser år 2008 i löpande priser***Costs in the agricultural sector at current basic prices*

Figur 10C
Jordbrukets prisindex 2005–2009 (2005=100)

Agricultural price indices

Procent

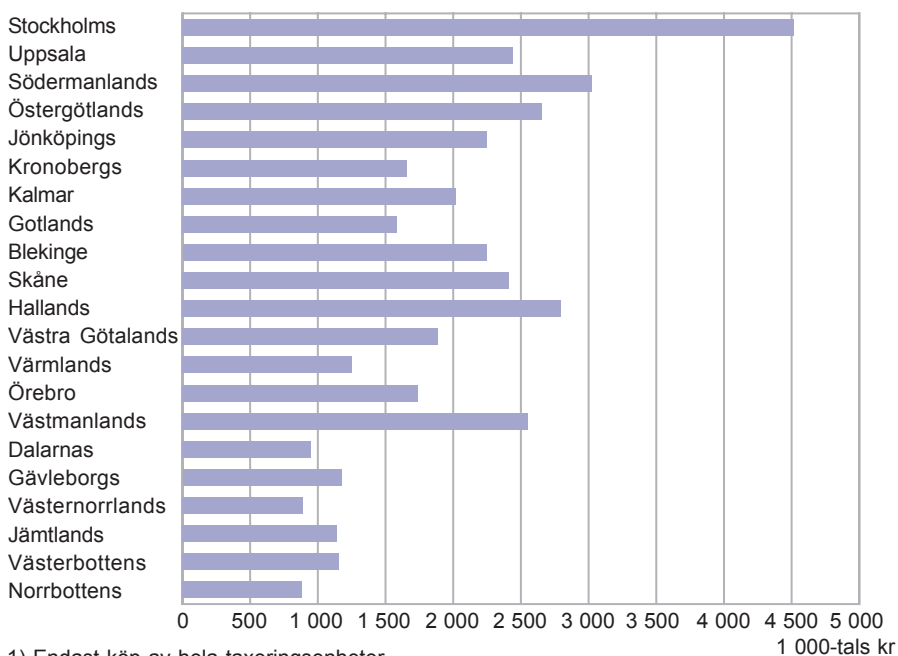
Källa: Jordbruksverket.

Figur 10D

Försålda lantbruksenheter¹ år 2009, köpeskilling medelvärde, 1 000-tals kr

Sold agricultural units, average market price

Län:

1) Endast köp av hela taxeringsenheter.

Källa: SCB, Fastighetspris- och lagfartsstatistik.

Tabell 10.1
Jordbrukets bidrag till bruttonational-
produkten till marknadspris 1993–2007
enligt ENS95. Löpande priser, milj. kr
Contribution to gross domestic product by
agriculture according to ESA95. Current
prices

År	Totala brutto- nationalproduk- ten till mark- nadspris, miljoner kr	Jordbrukets bidrag till bruttonationalprodukten (jordbrukets förädlings- värde till baspris)	
		Miljoner kr	Procentuell andel
2007	3 126 018	17 103	0,5
2006	2 944 480	14 249	0,5
2005	2 769 375	15 588	0,6
2004	2 660 957	18 130	0,7
2003	2 544 867	17 988	0,7
2002	2 443 630	18 359	0,8
2001	2 348 419	17 562	0,7
2000	2 265 447	16 836	0,7
1999	2 138 421	17 051	0,8
1998	2 025 024	18 375	0,9
1997	1 932 988	18 543	1,0
1996	1 853 915	18 335	1,0
1995	1 809 575	21 051	1,2
1994	1 678 588	20 551	1,2
1993	1 572 541	20 166	1,3

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna.

Tabell 10.2**Jordbrukets produktionsvärde, kostnader och nettoöverskott till baspriser för åren 2000–2008 i löpande priser, mkr***EAA (Economic Accounts for Agriculture) at basic prices 2000–2008 at basic prices*

EAA	2000	2005	2006	2007	2008
01 Spannmål (inkl. utsäde)	7 105	4 220	4 183	9 000	6 241
02 Industrigrödor	1 592	1 536	1 328	1 444	1 421
02.1 Oljeväxtfrön och oljehaltiga frukter (inkl. utsäde)	362	425	516	714	812
02.2 Proteingrödor	146	89	82	113	62
02.4 Sockerbetor	1 076	1 005	707	600	535
02.9 Andra industrigrödor	7	17	24	18	12
03 Foderväxter	5 215	4 601	4 947	6 252	6 596
04 Köks- och plantskoleväxter	2 819	2 977	3 195	2 970	3 132
04.1 Färska grönsaker	1 219	1 485	1 753	1 580	1 461
04.2 Blommor och växter	1 600	1 492	1 442	1 389	1 671
05 Potatis (inkl. utsäde)	1 183	1 217	1 697	1 732	2 003
06 Frukt	336	463	484	421	505
09 Andra växter och vegetabiliska produkter	37	42	47	39	69
10 Vegetabilieproduktion (01 till 09)	18 288	15 055	15 881	21 857	19 966
11 Djur	9 203	9 150	9 475	9 436	10 637
11.1 Nötkreatur	3 909	3 638	3 869	3 756	4 094
11.2 Svin	3 335	3 399	3 409	3 397	3 830
11.3 Hästar och åsnor	547	472	469	461	461
11.4 Får och getter	150	155	174	177	190
11.5 Fjäderfä	868	909	930	1 016	1 345
11.9 Andra djur	394	577	625	629	717
12 Animaliska produkter	11 229	11 158	11 226	10 896	12 864
12.1 Mjök	10 011	9 711	9 721	9 353	10 963
12.2 Ägg	808	878	928	999	1 354
12.9 Andra animaliska produkter	411	568	578	544	547
13 Animalieproduktion (11+12)	20 432	20 308	20 701	20 332	23 501
14 Produktion av jordbruksvaror (10+13)	38 720	35 363	36 583	42 189	43 467
15 Produktion av jordbrukstjänster	938	2 488	2 434	2 500	2 702
16 Jordbrukets produktion (14+15)	39 658	37 851	39 017	44 689	46 169

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.2 (forts.)

EAA	2000	2005	2006	2007	2008
17 Sekundära icke- jordbruksaktiviteter (ej särskiljbara)	1 463	2 992	3 637	3 710	3 860
18 Jordbrukets produktion (16+17)	41 121	40 843	42 654	48 399	50 029
19 Total insatsförbrukning	27 858	29 364	29 331	33 416	35 750
19.01 Utsäde och förökningsmaterial	1 628	1 742	1 557	2 013	1 954
19.021 Elektricitet	947	1 075	1 238	1 224	1 363
19.023 Andra bränslen och drivmedel	2 306	2 570	2 360	2 413	2 870
19.03 Gödnings- och jordförbättringsmedel	1 856	2 095	2 136	2 618	3 555
19.04 Växtskyddsmedel och bekämpningsmedel	865	633	605	746	761
19.05 Veterinärkostnader	237	307	330	331	358
19.06 Djurfoder	9 785	7 586	7 845	10 164	10 259
19.07 Underhåll av utrustning	2 461	2 225	2 158	2 199	2 321
19.08 Underhåll av byggnader	563	796	701	733	776
19.09 Jordbruks tjänster	938	2 488	2 434	2 500	2 702
19.90 Andra varor och tjänster	5 925	7 375	7 657	8 083	8 431
20 Förädlingsvärde brutto till baspriser (18-19)	13 262	11 479	13 323	14 983	14 279
21 Kapitalförslitning	5 881	7 062	7 300	7 665	8 226
21.1 Utrustning	4 536	5 569	5 716	6 043	6 512
21.2 Byggnader	1 344	1 493	1 584	1 623	1 714
22 Förädlingsvärde netto till baspriser (20-21)	7 382	4 417	6 022	7 318	6 053
23 Löner och kollektiva avgifter	1 841	2 459	2 432	2 455	2 478
24 Övriga produktionsskatter	0	0	0	0	0
25 Övriga produktionssubventioner	3 421	8 357	8 545	9 002	9 354
26 Faktorinkomst (22-24+25)	10 802	12 774	14 568	16 320	15 406
27 Driftsöverskott / sammansatt förvävsinkomst (22-23-24+25)	8 962	10 315	12 136	13 865	12 928
28 Arrende- och hyreskostnader	1 259	1 815	1 761	1 950	2 003
29 Räntekostnader	2 513	2 503	2 750	3 041	2 927
30 Ränteintäkter	171	438	435	493	480
31 Företagsinkomst (27-28-29+30)	5 360	6 434	8 059	9 367	8 479

Tabell 10.3

**Intäkter, kostnader m.m. till nukostnader i jord- och skogsbruket 2007 och 2008.
Redovisning för riksområden (RO) och riket, driftsinriktningar samt
storleksklasser efter standardtimmar, kr per företag¹**

*Receipts, costs etc. at current costs in agriculture and forestry. Data for major regions (RO)
and the entire country, types of farming and size groups in standard man hours*

	JEU 2007			JEU 2008				
	RO 1		RO 2	RO 1		RO 2		
	Växtodlingsföretag	Mjolk- företag	Mjolk- företag	Växtodlingsföretag	Mjolk- företag	Mjolk- företag	Mjolk- företag	
	800–	1 600–	3 200–	3 200–	800–	1 600–	3 200–	3 200–
	1 599	3 199	5 599	5 599	1 599	3 199	5 599	5 599
Jordbruket								
<i>Intäkter</i>								
Vegetabilier	398 400	1 061 600	160 400	41 200	357 700	1 111 700	152 600	43 500
Animalier	12 800	4 100	1 031 800	1 041 200	92 400	234 900	1 305 100	1 270 400
Övrigt	86 700	203 400	141 700	82 200	112 300	247 300	94 600	99 300
Direktersättningar	136 400	290 000	304 800	265 900	175 200	381 900	275 300	259 900
Summa intäkter	634 200	1 559 200	1 638 700	1 430 500	737 500	1 975 800	1 827 600	1 673 100
<i>Kostnader</i>								
Förnödenheter	158 300	412 200	433 500	411 200	223 100	628 800	504 800	486 400
Underhåll	46 900	91 400	96 200	97 200	60 000	152 600	102 200	90 000
Övrigt	129 200	225 100	370 100	332 200	150 800	314 200	365 000	362 700
Summa kostnader	334 400	728 600	899 900	840 600	433 900	1 095 700	971 900	939 100
Resultat före av- skrivningar, arbets- o. arrendekostnader och räntenetto	299 800	830 500	738 800	589 900	303 600	880 100	855 700	734 000
Arbetskostnader	7 000	24 600	51 700	52 000	12 000	89 200	44 700	47 200
Resultat före av- skrivningar, arren- dekostnader och räntenetto	292 800	805 900	687 100	537 900	291 700	790 900	810 900	686 800
<i>Avskrivningar</i>								
Ekonomibyggnader o. byggnadsinvent.	15 000	21 900	48 700	59 200	24 900	50 000	42 400	48 300
Markinvent. och markanläggning	900	1 500	1 600	2 500	1 100	2 700	1 000	2 800
Maskiner och redskap	66 800	148 600	112 600	126 500	53 500	125 500	81 200	82 900
Summa avskriv- ningar	82 700	172 000	162 900	188 200	79 500	178 200	124 500	133 900

1) Företagen är klassade efter sin huvudsakliga driftsinriktning.

Källa: SCB, Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU).

Tabell 10.3 (forts.)

	JEU 2007				JEU 2008			
	RO 1		RO 2		RO 1		RO 2	
	Växtodlingsföretag	Mjök-företag	Mjök-företag	Mjök-företag	Växtodlingsföretag	Mjök-företag	Mjök-företag	Mjök-företag
	800– 1 599	1 600– 3 199	3 200– 5 599	3 200– 5 599	800– 1 599	1 600– 3 199	3 200– 5 599	3 200– 5 599
Jordbruket								
Arrendekostnader	23 600	99 000	39 700	25 100	27 300	128 000	44 200	18 800
Resultat före ränte- netto	186 400	534 900	484 500	324 600	184 900	484 700	642 200	534 100
Räntenetto	20 500	54 700	51 500	26 300	15 000	58 400	33 200	-30 300
Resultat i jordbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete	165 900	480 100	433 000	298 300	169 900	426 300	609 000	564 400
Skogsbruket								
Intäkter (exkl. värde- ändr. skogförråd)	29 700	13 900	34 200	156 100	36 900	22 200	69 700	108 400
Kostnader	3 600	3 000	4 100	17 200	4 300	5 100	4 300	25 200
Resultat före av- skrivningar, arbets- kostnader och ränte- netto	26 100	10 900	30 200	138 900	32 700	17 100	65 400	83 300
Arbetskostnader	4 300	2 600	1 500	3 600	3 900	7 000	2 700	8 100
Avskrivningar på maskiner och redskap	1 600	800	15 600	4 900	1 300	1 700	1 700	3 900
Resultat före ränte- netto	20 100	7 600	13 000	130 400	27 400	8 400	61 100	71 300
Räntenetto	–	–	-4 500	-4 700	5 500	8 900	19 600	43 000
Resultat i skogsbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete	20 100	7 600	17 500	135 100	22 000	-500	41 500	28 300
Resultat i jord- och skogsbruket före ränta på eget kapital och ersättning för eget arbete	186 000	487 700	450 500	433 400	191 900	425 800	650 500	592 700

Tabell 10.3 (forts.)

	JEU 2007				JEU 2008			
	RO 3		Riket		RO 3		Riket	
	Mjolk- företag	Mjolk- företag	Företag med köttdjur	Företag med svin	Mjolk- företag	Mjolk- företag	Företag med köttdjur	Företag med svin
	1 600–	1 600–	800–	1 600–	1 600–	1 600–	800–	1 600–
	3 199	3 199	3 199	5 599	3 199	3 199	3 199	5 599
Jordbruket								
<i>Intäkter</i>								
Vegetabilier	15 300	24 100	65 100	261 100	47 700	35 600	64 000	189 400
Animalier	370 000	393 400	193 300	1 362 100	474 000	497 900	197 100	1 260 100
Övrigt	20 300	34 400	213 300	118 700	23 600	37 800	108 900	87 100
Direktersättningar	282 500	178 000	266 800	166 000	310 100	195 900	255 900	160 600
Summa intäkter	688 100	629 900	738 400	1 907 900	855 300	767 200	626 000	1 697 200
<i>Kostnader</i>								
Förnödenheter	173 800	172 600	136 800	769 100	196 700	200 400	149 700	840 600
Underhåll	47 400	47 800	68 000	81 300	52 600	48 900	52 100	72 000
Övrigt	202 700	180 100	198 200	459 900	212 100	201 000	170 000	390 500
Summa kostnader	424 000	400 500	403 100	1 310 200	461 300	450 300	371 800	1 303 000
Resultat före av- skrivningar, arbets- o. arrendekostnader och räntenetto	264 100	229 400	335 300	597 600	394 000	316 900	254 200	394 200
Arbetskostnader	5 500	6 200	20 000	65 800	1 600	1 200	3 500	30 900
Resultat före av- skrivningar, arren- dekostnader och räntenetto	258 600	223 200	315 300	531 800	392 400	315 700	250 700	363 300
<i>Avskrivningar</i>								
Ekonomibyggnader o. byggnadsinvent.	15 100	16 600	26 000	119 600	18 800	18 000	26 900	84 500
Markinv. och markanlägg.	200	800	1 500	1 500	100	500	1 700	1 600
Maskiner och redskap	60 800	52 300	91 400	90 300	43 000	38 800	54 600	50 800
Summa avskriv- ningar	76 100	69 700	118 900	211 300	61 900	57 300	83 300	136 800

Tabell 10.3 (forts.)

	JEU 2007				JEU 2008			
	RO 3		Riket		RO 3		Riket	
	Mjök- företag	Mjök- företag	Företag med köttjur	Företag med svin	Mjök- företag	Mjök- företag	Företag med köttjur	Företag med svin
	1 600– 3 199	1 600– 3 199	800– 3 199	1 600– 5 599	1 600– 3 199	1 600– 3 199	800– 3 199	1 600– 5 599
Jordbruket								
Arrendekostnader	6 900	8 500	16 800	48 300	3 400	6 400	16 400	57 500
Resultat före ränte- netto	175 600	145 100	179 500	272 200	327 100	252 000	151 000	169 000
Räntenetto	0	3 300	30 500	63 400	-16 500	-10 000	-6 500	59 600
Resultat i jordbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete	175 600	141 800	149 000	208 800	343 500	262 000	157 600	109 400
Skogsbruket								
Intäkter (exkl. värde- ändr. skogförråd)	113 200	89 900	105 400	67 300	82 400	72 700	153 400	67 200
Kostnader	14 700	9 400	26 700	6 800	9 800	9 700	21 800	5 100
Resultat före av- skrivningar, arbets- kostnader och ränte- netto	98 600	80 400	78 700	60 500	72 600	63 000	131 700	62 200
Arbetskostnader	2 300	1 100	3 700	5 000	–	–	1 500	–
Avskrivningar på maskiner och redskap	5 100	3 200	6 600	1 400	2 600	2 600	5 300	900
Resultat före ränte- netto	91 100	76 100	68 300	54 200	70 100	60 400	124 800	61 200
Räntenetto	0	-2 200	-2 700	-5 900	14 700	10 000	21 700	29 800
Resultat i skogsbruket före ränta på eget kapital o. ersättn. för eget arbete	91 100	78 300	71 000	60 100	55 400	50 400	103 100	31 400
Resultat i jord- och skogsbruket före ränta på eget kapital och ersättning för eget arbete	266 700	220 100	220 000	268 900	398 900	312 400	260 700	140 800

Tabell 10.4**Jordbrukarnas taxerade nettointäkter m.m. 2000–2007. Kronor per hushåll***The farmers' assessed net receipts from different sources of income. Average per household, SEK*

Storleksgrupp, hektar åkermark	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007
<i>Näringsverksamhet</i>							
2,1– 5,0	13 500	15 500	16 000	17 500	18 100	19 600	21 300
5,1– 10,0	15 000	17 300	18 000	19 300	20 600	23 400	24 300
10,1– 20,0	23 700	27 100	26 900	26 400	29 800	32 900	35 800
20,1– 30,0	44 000	49 000	47 200	47 500	52 100	55 500	57 500
30,1– 50,0	77 000	83 600	79 300	78 500	83 700	84 900	89 500
50,1–100,0	122 800	130 300	126 900	129 300	135 200	134 700	144 600
100,1–200,0	145 600	167 700	164 100	165 800	171 000	168 600	188 300
200,1–	164 400	190 900	188 400	191 700	194 600	183 200	224 800
Samtliga	50 400	57 600	58 600	59 300	58 000	60 300	64 300
<i>Tjänst</i>							
2,1– 5,0	283 200	305 700	324 800	335 300	352 300	359 200	370 900
5,1– 10,0	272 900	294 700	312 100	320 000	333 900	340 200	349 700
10,1– 20,0	246 200	268 900	284 700	292 500	301 700	308 100	318 400
20,1– 30,0	215 400	238 200	251 900	259 200	266 500	275 900	284 600
30,1– 50,0	181 300	200 700	213 900	221 700	229 600	240 000	251 200
50,1–100,0	151 900	170 900	183 100	187 800	195 100	202 300	215 300
100,1–200,0	147 600	163 300	170 000	174 500	180 000	191 300	196 500
200,1–	138 900	161 500	167 200	171 600	176 000	190 700	195 300
Samtliga	226 400	246 100	258 100	265 900	283 300	290 300	301 800
<i>Taxerad förvärvsinkomst¹</i>							
2,1– 5,0	291 900	316 600	335 900	347 600	365 000	373 600	386 900
5,1– 10,0	283 100	307 300	325 300	334 300	349 400	358 700	369 100
10,1– 20,0	265 600	291 600	307 200	314 500	327 000	336 700	349 800
20,1– 30,0	255 300	283 100	295 000	302 800	314 500	327 400	337 800
30,1– 50,0	254 700	280 400	289 300	296 300	309 400	321 100	336 600
50,1–100,0	271 200	297 300	305 900	313 100	326 200	333 000	355 700
100,1–200,0	289 200	326 500	329 400	335 700	346 300	355 400	380 200
200,1–	299 100	347 700	350 700	358 600	365 300	369 000	415 300
Samtliga	272 600	299 300	312 300	320 700	336 700	346 200	361 600
<i>Nettointkomst av kapital</i>							
2,1– 5,0	11 600	1 900	1 600	6 300	7 700	16 400	19 100
5,1– 10,0	14 700	7 200	4 800	8 200	13 900	21 900	21 200
10,1– 20,0	22 500	14 300	11 800	16 200	21 300	29 300	33 300
20,1– 30,0	31 300	22 600	19 000	25 000	30 100	38 300	40 400
30,1– 50,0	40 700	31 600	29 200	33 700	39 300	45 400	50 800
50,1–100,0	51 300	38 600	34 900	41 000	46 000	50 100	61 800
100,1–200,0	61 900	44 100	43 100	49 400	50 500	60 500	70 600
200,1–	76 700	50 500	54 600	65 500	67 600	68 800	80 500
Samtliga	29 000	19 700	18 200	23 100	25 700	33 300	37 300

1) Taxerad förvärvsinkomst utgörs av summan av inkomst av näringsverksamhet och tjänst minskad med allmänna avdrag.

Källa: Jordbruksverket och SCB, Jordbrukarhushållens inkomster.

Tabell 10.5**Jordbrukarhushållens taxerade inkomster av näringsverksamhet och tjänst, nettoinkomst av kapital samt hushållsinkomst före och efter transfereringar år 2007. Medeltal i kronor per hushåll**

The farmers' assessed income from business (incl. agriculture) and employment, net income from capital and household income before and after transfers. Average per household, SEK

Område	Taxerad inkomst av		Netto- inkomst av kapital	Hushållsin- komst före skattefria transfere- ringar och skatter m.m.	Positiva ej skatteplik- tiga trans- fereringar	Skatter och övriga negativa transfe- ringar	Hushålls- inkomst efter transfe- ringar
	Närings- verksam- het	Tjänst					
<i>Län</i>							
Stockholms	73 200	291 700	45 000	410 300	11 100	127 900	293 500
Uppsala	81 300	289 700	38 700	413 300	12 500	122 100	303 700
Södermanlands	84 900	281 700	41 500	402 500	12 600	119 300	295 900
Östergötlands	88 000	267 900	47 800	400 700	12 700	115 000	298 400
Jönköpings	75 900	309 400	49 600	432 700	13 300	123 200	322 800
Kronobergs	66 100	306 900	56 300	426 500	11 800	120 400	317 900
Kalmar	85 900	268 700	46 300	396 200	12 100	115 700	292 600
Gotlands	86 200	225 400	30 800	333 200	15 400	98 900	249 700
Blekinge	54 900	290 300	46 400	388 700	12 000	112 400	288 400
Skåne	77 400	285 200	42 900	399 300	12 800	114 400	297 700
Hallands	67 100	289 600	22 300	370 700	12 400	109 200	273 800
Västra Götalands	56 100	312 100	34 600	394 900	12 000	115 400	291 500
Värmlands	37 100	330 600	26 800	386 700	11 200	114 200	283 700
Örebro	63 400	314 200	35 500	405 800	11 300	118 800	298 400
Västmanlands	70 100	305 700	40 200	415 400	11 200	122 600	304 000
Dalarnas	51 100	305 800	34 900	382 300	11 900	113 700	280 500
Gävleborgs	55 200	302 200	26 300	375 300	11 800	109 000	278 100
Västernorrlands	44 200	335 200	30 200	399 900	10 900	118 500	292 200
Jämtlands	58 700	299 400	30 200	377 600	12 000	111 600	278 000
Västerbottens	42 300	346 700	33 000	413 400	11 600	121 900	303 100
Norrbottens	42 100	338 200	23 300	396 800	10 700	113 000	294 600
<i>Hela riket</i>							
2007	64 300	301 800	37 300	397 400	12 100	116 000	293 500
2006	60 300	290 300	33 300	377 200	11 600	116 500	272 300
2005	58 000	283 300	25 700	358 800	11 400	111 900	258 300
2004	59 300	265 900	23 100	337 400	11 600	110 900	238 000
2003	58 600	258 100	18 200	320 800	11 900	105 900	226 800
2002	57 600	246 100	19 700	313 900	11 900	100 300	225 400
2000	50 400	226 400	29 000	298 800	10 700	104 000	205 500

Källa: Jordbruksverket och SCB, Jordbrukarhushållens inkomster.

Tabell 10.6
Jordbrukets prisindex 2005–2009 (2005=100)
Agricultural price indices

Index	2005	2006	2007	2008	2009
Produktionsmedelsprisindex					
Total insatsförbrukning	100,0	103,2	110,4	128,3	122,2
Investeringsvaror och					
-tjänster	100,0	103,1	107,7	113,4	119,6
Totalt	100,0	103,1	109,8	125,2	121,6
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	100,0	108,9	139,3	136,7	117,2
Animalier	100,0	103,0	107,5	125,9	113,4
Totalt	100,0	105,3	119,7	130,1	114,9
Producentprisindex för livs- medelsindustrin, jordbruks- reglerade livsmedel					
Vegetabilier	100,0	101,1	109,7	125,2	121,7
Animalier	100,0	100,5	102,6	113,6	112,0
Totalt	100,0	100,7	104,9	117,3	115,2
Konsumentprisindex för jord- bruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	100,0	100,0	103,7	114,4	116,1
Animalier	100,0	100,7	101,9	110,1	112,5
Totalt	100,0	100,5	102,5	111,5	113,7
Konsumentprisindex					
Livsmedel, totalt	100,0	100,8	102,8	109,9	113,1
Totalt	100,0	101,4	103,6	107,2	106,9

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.7
Priser på traktorer, drivmedel, vegetabilier och animalier 1990–2009, kr
Prices of tractors, fuel, vegetables and animal products

Varuslag	1990	1995	2000	2005	2007	2008	2009
Traktorer, kr/st	250 000	..	418 000	480 000	480 800	554 800	..
Drivmedel, kr/100 liter							
Dieselolja	277	329	572	772	785	958	836
Vegetabilier, kr/100 kg							
Vete ¹	133	118	97	91	173	179	114
Råg ¹	143	110	91	90	187	140	80
Korn ¹	133	111	89	82	161	127	89
Havre ¹	132	107	88	82	147	114	76
Potatis för stärkelse	57 ²	56	50	46	45	48	50
Sockerbeter	29	42	38	42	28	27	28
Vetekli	179 ³	127	123	150	166	219	168
Melass	169	126	102	135	156	215	230
Animalier, kr/100 kg							
Kött av							
Storboskap	2 545	2 295	1 829	1 831	1 964	2 240	1 967
Mellankalv	2 882	2 502	1 850	1 835	1 998	2 378	2 035
Spädkalv	1 621	1 638	115	150	150	149	150
Häst	1 344	607	702	614	589	467	514
Får (inkl. lamm)	2 205	1 764	1 778	2 043	2 051	2 306	2 325
Slaktsvin	1 487	1 325	1 102	1 080	1 183	1 328	1 321
Slaktkyckling ⁴	975	773	663	650	689	904	859
Mejerimjök, kr/100 kg	297	308	306	283	303	358	284
Ägg, kr/100 kg ⁵	837	1 011	1 247	1 239

1) Vid leveransort för vara av normalkvalitet. Fr.o.m. juli 1995 pris vid 14 % vattenhalt samt för normalvete vid 11 % proteinhalt. Dessförinnan pris vid 15 % vattenhalt. Årsmedelpriser beräknas som sammanvägda månadspriser med avseende på levererade kvantiteter.

2) Uppgifterna för 1990 avser även potatis för råsprit.

3) År 1990 är ej jämförbart med senare år p.g.a av produktbyte.

4) T.o.m. 1996 för djur med vikten 1,3 kg, därefter 1,7 kg.

5) Sammanvägt pris på A-ägg från burhöns och A-ägg från frigående höns.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.8
Indextal för delposter i avräkningsprisindex 2005–2009 (2005=100)

Producer price index. Indices for subtotals

Varuslag	2005	2006	2007	2008	2009
Spannmål	100,0	114,1	192,1	167,7	112,9
Matpotatis	100,0	152,5	189,9	216,8	170,8
Annan potatis	100,0	97,7	98,6	104,3	109,6
Socketbetor	100,0	71,3	65,1	63,6	64,9
Oljeväxter	100,0	109,4	152,7	154,8	120,7
Mjök	100,0	98,9	108,3	128,8	103,9
Ägg	100,0	107,3	117,7	144,4	144,6
Storboskap	100,0	108,7	106,6	120,3	107,0
Kalv	100,0	102,8	107,0	127,0	109,1
Får och getter	100,0	100,2	100,9	108,1	106,7
Svin	100,0	100,2	97,5	110,9	121,2
Frukt och grönsaker	100,0	106,0	108,1	114,6	110,9
Blommor och plantskoleväxter	100,0	102,4	101,8	102,7	106,3

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.9
**Genomsnittliga arrendepriser för jordbruksmark med och utan
gratisarrenden samt för åkermark 2008, kr per hektar**

Average rent for agricultural land and for arable land

Område	Län	Genomsnittliga arrendepriser för		
		jordbruksmark		åkermark
		inkl.gratis- arrenden kr/ha	exkl.gratis- arrenden kr/ha	inkl.gratis- arrenden kr/ha
Sydsverige	K,M	2 725	2 839	3 130
Västsverige	N,O	1 457	1 490	1 516
Småland med öarna	F,G,H,I	863	932	886
Östra Mellansverige	AB,C,D,E,T,U	1 215	1 224	1 215
Norra Mellansverige	S,W,X	448	558	440
Norra Sverige	Y,Z,AC,BD	206	341	207
<i>Hela riket</i>		1 301	1 401	1 385

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.10
Utvecklingen av arrendepriiser 1994–2008 (1994=100)
Rent for agricultural land, indices

Område	Län	1994	1995	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Sydsverige	K,M	100	102	119	154	155	153	153	181	185
Västsverige	N,O	100	100	124	143	145	127	129	164	170
Småland med öarna	F,G,H,I	100	104	133	131	131	130	140	155	160
Östra Mellansverige	AB,C,D,E,T,U	100	103	121	138	138	140	142	164	167
Norra Mellansverige	S,W,X	100	100	139	100	101	130	131	134	135
Norra Sverige	Y,Z,AC,BD	100	98	115	96	100	176	183	111	116
<i>Hela riket</i>		100	102	122	136	136	136	138	160	164

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.11
Genomsnittliga priser på jordbruksmark¹ 1995–2008, 1 000-tals kr per hektar
Average prices on agricultural land

Produktionsområde	Pris per hektar (vägt medelvärde)								Antal försäljn. 2008	Försåld areal, ha 2008
	1995	2000	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
Gss	25,8	40,1	48,9	60,1	67,2	88,5	90,1	97,6	139	1 318
Gmb	13,8	22,8	27,6	30,2	47,9	50,2	58,6	51,7	193	1 786
Gns	13,3	20,1	22,5	25,1	33,2	37,2	44,0	53,6	226	2 088
Ss	8,7	13,9	16,1	19,4	25,2	30,1	32,1	39,7	240	2 149
Gsk	9,1	14,2	15,5	16,1	26,1	27,9	29,8	30,9	712	4 987
Ssk	5,4	6,5	6,5	10,1	14,6	15,4	18,7	19,4	298	1 518
Nn	2,9	3,0	3,4	3,6	8,1	8,4	9,2	10,8	445	1 838
Nö	2,2	3,2	3,4	3,5	6,4	6,6	8,8	9,5	230	1 292
<i>Hela riket</i>	10,8	16,8	19,4	22,4	31,1	34,3	36,6	40,2	2 483	16 976

1) Avser både åker- och betesmark.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 10.12
Försålda lantbruksenheter¹ 2009
Sold agricultural units

Område	Samtliga lagfarna köp (ej slätköp)			
	Antal köp	Köpeskilling medelvärde, 1 000-tals kr	Taxeringsvärde ² medelvärde, 1 000-tals kr	Köpeskilling-koefficient ³ , ovägt medelvärde
<i>Län</i>				
Stockholms	56	4 521	2 647	1,96
Uppsala	68	2 443	1 516	1,65
Södermanlands	39	3 028	2 101	1,46
Östergötlands	68	2 657	1 440	2,02
Jönköpings	104	2 252	1 422	1,68
Kronobergs	108	1 657	1 033	1,76
Kalmar	84	2 020	1 333	1,75
Gotlands	46	1 586	780	2,19
Blekinge	51	2 246	1 309	1,77
Skåne	321	2 412	1 427	1,81
Hallands	114	2 795	1 592	1,87
Västra Götalands	461	1 890	1 141	1,83
Värmlands	244	1 256	778	1,77
Örebro	78	1 738	950	1,93
Västmanlands	27	2 553	1 497	1,88
Dalarnas	168	952	543	1,98
Gävleborgs	104	1 175	743	1,91
Västernorrlands	179	893	461	2,08
Jämtlands	147	1 139	577	2,07
Västerbottens	192	1 159	634	1,89
Norrbottnens	107	885	521	1,83
Hela riket				
2009	2 766	1 768	1 044	1,86
2008	3 267	1 677	1 021	1,80
2007	3 800	1 657	788	2,24
2006	3 316	1 526	812	1,99
2005	3 465	1 335	797	1,81
2004	3 093	1 167	460	2,61
2003	3 064	1 082	465	2,40
2002	2 944	1 030	458	2,30
2001	2 938	1 010	466	2,22

1) Endast köp av hela taxeringsenheter.

2) Taxeringsvärde enligt allmän fastighetstaxering för lantbruk 2005. För åren 2001–2004 avses basvärdet enligt 1998 års taxering.

3) Se texten sidan 167.

Källa: SCB, Fastighetspris- och lagfartsstatistik.